

ת"פ 7729/05/18 - מדינת ישראל נגד משה נעים

בית משפט השלום בפתח תקווה
ת"פ 7729-05-18 מדינת ישראל נ' נעים

בפני בעניין: כבוד השופט דרור קלייטמן
מדינת ישראל באמצעות ב"כ עו"ד עדי
דנציגר- פרקליטות מחוז מרכז

המאשימה

נגד

משה נעים באמצעות ב"כ עו"ד עופר אלמוג

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע, בהתאם להודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בביצוע עבירות של גניבה בידי מורשה (ריבוי עבירות), בהתאם לסעיף 393(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"). גניבה בידי עובד (ריבוי עבירות), בהתאם לסעיף 391 לחוק. שימוש במסמך מזויף (ריבוי עבירות), בהתאם לסעיף 420 לחוק. קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות), בהתאם לסעיף 415 סיפא לחוק. ניסיון קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בהתאם לסעיף 415 סיפא יחד עם סעיף 25 לחוק.
2. על פי המתואר בכתב האישום, בין החודשים מאי 2016 לפברואר 2017, עבד הנאשם בחברת "אונגר פישר סוכנות לביטוח" בע"מ (להלן: "החברה"), בפתח תקווה, בתפקיד מנהל גבייה. במהלך תקופה זו, נהג הנאשם לקבל שיקים מלקוחות החברה, לשם הפקדתם בחברות ביטוח עבור לקוחות החברה. במועדים שונים, נטל הנאשם לעצמו 19 שיקים של לקוחות החברה, בסכום כולל של 208,130.18 ₪ וזאת מבלי לקבל את הסכמת החברה או בעלי השיקים. את השיקים הללו העביר הנאשם, לאחר שהפקידם ופרע אותם, לחשבונות בנק שונים. בסמוך לאחר שהשיקים נפרעו, משך את ערך הכסף המזומן. על מנת להסתיר את גניבת השיקים, נתן הנאשם פקודה להעביר בהעברה בנקאית את שווי השיקים שנטל לעצמו, מחשבון הנאמנות של החברה לחברות הביטוח אליהן היו מיועדים השיקים.
3. עוד מתואר בכתב האישום, כי בחודש דצמבר 2016, קיבל הנאשם לידיו במסגרת עבודתו בחברה, 4

שיקים של הגב' מיכל שפיגלמן, על מנת להעבירם לחברת "כלל" ביטוח כחלק מתשלומי הפנסיה של עובדי משרדה. הנאשם נטל את השיקים לעצמו וכדי להסתיר זאת, נתן פקודה להעביר בהעברה בנקאית את שווי השיקים מחשבון נאמנות של החברה לחשבון חברת הביטוח. על מנת להבטיח את הצלחת העברת הכספים, הודפסו מסמכי החברה ונמחקו מהם שם הנהנה וזאת באמצעות אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה. על סמך מצג שווא זה הועברו המסמכים לחברת הביטוח, אשר הפקידה את הכספים בחשבונה של הגב' שפיגלמן. סמוך למועד גניבת השיקים אלו, העביר הנאשם שיק על סך 32,445 ₪ והאחר זייף אותו בכך ששינה את שם המוטב, הפקידו בחשבון ופרע את השיק. את יתר השיקים, זייף גם כן והפקיד לחשבון הבנק, אולם בשל ערנותה של הגב' שפיגלמן, השיקים בוטלו בטרם נפרעו.

4. בדיון שהתקיים בפני כב' השופטת דניאלי, בתאריך 13.6.19, הצהירו הצדדים על כך שהגיעו להסדר טיעון, במסגרתו הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן, הורשע ונשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן. סוכם שהמאשימה תעתור לעונש של 16 חודשי מאסר, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי. בעוד ההגנה חופשית בטיעוניה.

תסקיר שירות מבחן

5. בתסקיר שהתקבל לדיון שנערך בתאריך 14.11.19, תיאר שירות המבחן כי הנאשם, בן 41, גרוש ואב לשני ילדים, עובד כנהג פרילנסר במשרד החוץ וכיועץ פרלמנטרי בכנסת. בגיל 27 ריצה מאסר בעבודות שירות בגין עבירה של קבלת דבר במרמה. בגיל 29 הכיר את בת זוגו וכעבור שנתיים נישאו. לאחר חתונתם הקימו עסק, שכעבור מספר שנים נקלע לחובות בסך 1.5 מיליון ₪. כתוצאה מכך, החל הנאשם לעבוד בעבודה נוספת וכן לווה כסף מהשוק האפור. בחודש פברואר האחרון ביצע הנאשם ניסיון אובדני בעקבות מצוקתו הכלכלית ועקב איומים ואלימות קשה, אשר לטענתו מופנית אליו מהשוק האפור. יחסיו עם אשתו הידרדרו והם התגרשו. הנאשם מוכר לשירות המבחן לנוכח הרשעה קודמת בעבירת מרמה. באשר לעבירות בהן הורשע בכתב אישום זה. לוקח הנאשם אחריות ומסביר זאת על רקע המצוקה הכלכלית והמשבר אותו עבר כתוצאה מכך. שירות המבחן התרשם מקושי לקבלת גבולות חיצוניים וכן לדחיית סיפוקים, כך גם מהיעדר מוטיבציה לטיפול. נראה כי הליכים משפטיים קודמים לא היוו עבורו גורם הרתעה. עוד התרשם שירות המבחן מכך שמדובר בעבירות מתוכננות ומתוככמות שאילו לא היו נחשפות, היה הנאשם ממשיך בביצוען. לצד זאת, התרשם שירות המבחן מכך שמדובר באדם בעל כוחות הסתגלות והתמדה וכן יכולות תפקוד גבוהות, אשר משקיע מאמצים רבים בהחזר חובותיו. המלצת שירות המבחן היא לענישה מוחשית והרתעתית שתעמיד לנאשם גבול ברור להתנהגותו ואשר על כן מומלץ לבדוק את התאמתו לריצוי עבודות

טיעוני הצדדים

6. ב"כ המאשימה, עו"ד רננה טוויטו משה, טענה כי הנאשם פגע בערכים המוגנים של אמינות וצדק ובזכות הקניין של לקוחות החברה בה עבד. היא הדגישה כי עבירות המרמה הן עבירות הקלות באופן יחסי לביצוע ומהוות נגע רע. היא סבורה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה גבוהה, לנוכח עמדתו של הנאשם בחברה. היא הצביעה על הנזק שנגרם ואשר היה צפוי להיגרם בגובה של קרוב לרבע מיליון ₪. כך גם את התכנון שקדם לביצוע העבירות ולהסרתן. היא ציינה כי מדובר בעבירות שנמשכו לאורך תקופה של 8 חודשים, תוך הסתייעות באחרים. היא סבורה שיש לשקול לקולא לנאשם את הודאתו, חיסכון בזמן שיפוטי ולקיחת האחריות ומנגד יש לשקול לחובתו את עברו הפלילי. היא הפנתה לפסיקה במקרים דומים ועתרה למתחם הנע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל ולמיקומו של הנאשם באמצע הנמוך, דהיינו, 16 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי, קנס מכביד ופיצוי למתלוננים.

7. ב"כ הנאשם, עו"ד עופר אלמוג, הדגיש כי הנאשם לקח אחריות מהרגע הראשון ופירט בפני חוקריו את הדרך בה בוצעו העבירות והרקע להן. הוא תיאר את המצוקה הכלכלית אליה נקלע הנאשם לנוכח חובות העסק המשותף לו ולאשתו והלחצים הכבדים שהופעלו עליו להחזר ההלוואות אותן נטל. הוא הדגיש כי זיוף השיקים לא בוצע על ידי הנאשם אלא על ידי גורמים עברייניים אליהם העביר את השיקים. הבנק עצמו התרשל גם כן בהפקדת השיקים בניגוד לסימון המוטב. מרבית הכסף הושבה למתלונן על ידי הבנקים. כחלק מהבעת החרטה חתם הנאשם על מסמך פיצויים מופחתיים מהחברה. הנאשם הביע צער עמוק וחרטה על ביצוע העבירות, הוא מבין את חומרת מעשיו ואף ניסה להתאבד. בעקבות הניסיון האובדני, התגיסה המשפחה לעזרתו, אך הוא נאלץ להתמודד גם עם הליך גירושין קשה. למרות זאת חזר הנאשם לתפקד ואף עבד כיועץ פרלמנטרי לחברת כנסת, במקביל לעבודות נוספות. הוא הפנה לגורמי הסיכוי אותם מנה שירות המבחן ועתר לאמץ את המלצות שירות המבחן לריצוי העונש בעבודות שירות, תוך סטייה מהמתחם. הוא סבור שיש לזקוף לזכותו של הנאשם את הסרת המחדל ואת נסיבות ביצוע העבירה ומצבו הנפשי של הנאשם.

8. הנאשם עצמו אמר כי הוא מביע חרטה ומבקש לקבל את המלצת שירות המבחן.

דיון והכרעה

מתחם העונש

9. הערך החברתי המוגן אשר נפגע כתוצאה מהעבירות שבוצעו על ידי הנאשם הינו הגנה על זכות הקניין של לקוחות החברה וכן ערכי אמינות ומהימנות של אנשים המשרתים לקוחות וזוכים באמונם לצורך טיפול ברכושם. מידת הפגיעה בערכים אלו גבוהה, לנוכח העובדה כי אין מדובר בעובד זוטרי אלא באדם אשר הועסק בתפקיד ניהולי.

10. בכלל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, שקלתי לחומרא, את התכנון שקדם לביצוע העבירות ולדרך הסתרתן, לנזק שנגרם ואשר היה עלול להיגרם לחברה ואשר הגיע לסכום הקרוב לרבע מיליון שקלים. וכאמור, לכך שהעבירה בוצעה על ידי בעל תפקיד של מנהל בחברה אשר אחראי על כסף רב השייך ללקוחות ומגיע לידי תוך מתן אמון בו. מהלך העסקים בחברות מעין אלו, בנוי בבסיסו על האמון אותו רוכשים הלקוחות לחברה ולמנהליה, לכך שיוכלו להפקיד בידם כספים אשר אמורים לעבור לידי צדדי ג'. מעילה באמון זה שומטת את הבסיס להתנהלות החברה. מתן אמון זה מביא לכך שביצוע העבירות יהיה קל באופן יחסי וככל שדרגתו על העובד בחברה בכיר יותר, קל לו יותר לבצע את העבירות לנוכח נגישותו הישירה לכסף, כאשר פחות גופי בקרה מצויים מעליו.

11. מדיניות הענישה בעבירות מעין אלו היא למאסר ממשי שאורכו משתנה בהתאם לנסיבות ולסכומי הכסף שנגנבו. ניתן להצביע על מקרים דומים, בין היתר, כאלו שהוצגו בפניי על ידי הצדדים, כמפורט להלן:

א. בע"פ 5718/16 **זהבי נ' מ"י** (21.11.16), נדון עניינה של מערערת, אשר הורשעה על פי הודאתה בריבוי עבירות של גניבה בידי עובד, זיוף בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות, רישום כוזב במסמכי תאגיד ושימוש במסמך מזויף. על פי העובדות בהן הודתה, במהלך תקופה של כשנתיים ימים, בעת ששימשה כמנהלת חשבונות בתאגיד, גנבה ממעבידה סכום כולל של כ-970,000 ₪, בדרכי מרמה וזיוף מתוחכמים. בית המשפט המחוזי גזר עליה, על אף עברה הנקי, עונש מאסר בפועל למשך 24 חודשים, זאת במסגרת מתחם הנע בין 20 ל-60 חודשי מאסר. בית המשפט העליון קיבל את ערעורה וקיצר את עונש המאסר ל-14 חודשים, תוך סטייה לקולא מהמתחם, וזאת לנוכח כוחם המצטבר של ארבעה נימוקים: ההודאה המוקדמת, פיצוי מלא שפיצתה את המעביד, הליכי שיקום בהם פתחה אצל גורם פרטי ומחלה קשה ממנה סובלת בתה הקטינה. בפסק הדין הודגש כי קיומו של מסלול שקומי אינו מאיין את שיקולי ההרתעה וכי גם אם יש מקום להקל בעונש בנסיבות העניין, לא ניתן, בשים לב לאינטרס הציבורי ולעקרון ההלימה להסתפק בעונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

ב. בע"פ 6573/15 **גרשון נ' מ"י** (3.3.16) נדון עניינו של המערער, אשר הורשע על פי

הודאתו בכך שבעת ששימש מנהל מדור גבייה בבית המכס והמע"מ בירושלים והיה אחראי לגביית חובות מנישומים, נטל לכיסו במהלך כשנה תשלומים בהיקף כולל של 40,000 ₪. בית המשפט המחוזי קבע כי המתחם במקרה זה נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל, והעמיד את עונשו של המערער על **12 חודשים**. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון על חומרת העונש נדחה, על אף התסקיר החיובי שהוגש, חרטתו של המערער והחזר מלא של הסכום שנגנב.

ג. בעפ"ג (מרכז) 57738-12-15 **הרשקו נ' מ"י** (13.9.16) נדון עניינה של מזכירה ראשית של בית ספר, אשר במשך כארבע שנים מעלה בדרכים שונות בכספי בית הספר וגנבה ממנו סכום כולל של כ-350,000 ₪. בית המשפט המחוזי הקל מעט בעונשה של הנאשמת וגזר עליה **24 חודשי מאסר בפועל**, חלף 30 החודשים שהשית עליה בית משפט השלום (בית משפט השלום קבע מתחם עונש לכל אחד מהאישומים של 18 ועד 48 חודשי מאסר בפועל), לאחר שהובאו בפניו מאמציה של הנאשמת להחזר סכומי הגניבה, והצלחתה לפצות את העירייה, גם אם לא את בית הספר, בסכום של 200,000 ₪.

ד. ברע"פ 5540/15 **גלוריה גאווי נ' מדינת ישראל** (24.8.15) נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשמת שהורשעה במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות של גניבה בידי עובד, זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף וקבלת דבר בנסיבות מחמירות. הנאשמת שעבדה כעובדת משק בית, גנבה ממעסיקיה שיקים באפן שיטתי וקנתה באמצעותם מצרכים ושירותים בסך כולל של כ-100,000 ₪. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין מאסר בפועל של 6 חודשים ל - 12 חודשי מאסר בפועל. עונשה של הנאשמת נותר כפי שנקבע בבית משפט קמא - **8 חודשי מאסר בפועל** בתוספת לענישה נלווית.

ה. ברע"פ 8529/12 **עקל נ' מדינת ישראל** (18.12.12), נדחתה בר"ע של נאשם אשר הורשע בעבירה של גניבה בידי עובד וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. המבקש הזין למערכת ממוחשבת פניות פקטיביות ממבוטחי קופות חולים ובהתאמה ביצע עבורם החזרים כספים שהגיעו לסכום של עשרות אלפי שקלים אותם נטל לכיסו. הנאשם נידון ל- **10 חודשי מאסר בפועל**, קנס של 7,500 ₪ ופיצוי בסך 30,000 ₪.

ו. ברע"פ 8360/11 **שפיגלר נ' מ"י** (14.11.11), נדחתה בקשת רשות הערעור של המבקשת אשר הורשעה בכך שלאורך חמש שנים, בעת ששימשה מנהלת כספים ובקרה בסניף הביטוח הלאומי, גנבה ממעבידה כספים בסכום כולל של כ-360 אלף שקלים. הנאשמת נדונה בבית

משפט השלום לעונש מאסר בפועל בן 24 חודשים וערעוריה לבית המשפט המחוזי ולבית המשפט העליון נדחו, על אף עברה הנקי, הודאתה, נסיבותיה האישיות והמשפחתיות והמלצת שירות המבחן להסתפק בעונש של עבודות שירות.

12. יש לראות בכלל העבירות שבוצעו על ידי הנאשם כמסכת עובדתית אחת נמשכת ולכן אקבע מתחם ענישה אחד.

13. לנוכח האמור לעיל, אני סבור כי מתחם הענישה שהוצג על ידי המאשימה, תואם את הנסיבות ואני קובע כי מתחם הענישה נע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש

14. למרות האמור בדברי ב"כ הנאשם ובהמלצת שירות המבחן, לא מצאתי כי נתקיימו תנאיו של סעיף 40 לחוק העונשין. שירות המבחן עצמו מציין בתסקיר כי התרשם מהיעדר מוטיבציה לטיפול. לא הוצג בפניי אפיק שיקומי ולכן לא אוכל לקבוע כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי ממשי שישתקם. אשר על כן אין עילה לסטייה ממתחם הענישה.

15. בכלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, שקלתי לחומרא את עברו הפלילי של הנאשם הכולל 4 הרשעות קודמות ששלוש מתוכן בעבירות מרמה, כאשר בגין אחת מהן ריצה הנאשם ארבעה חודשי עבודות שירות. אמנם מדובר בהרשעות ישנות, אך ניתן ללמוד שהנאשם לא למד את לקחו והרשעות אלו, לרבות העונש שריצה לא הרתיעו אותו מלחזור ולבצע עבירות מרמה. שירות המבחן אף ציין בתסקירו כי הנאשם מתקשה לקבל גבולות חיצוניים ומתקשה להביע אמפתיה כלפי הנפגעים ממעשי המרמה שלו. לקולא, שקלתי לזכותו של הנאשם את לקיחת האחריות המלאה עוד בהזדמנות הראשונה ותוך חשיפת כלל התנהלותו בפני החוקרים, כך את הודאתו בפני בית משפט וחיסכון בזמן שיפוטי. כך גם את הפגיעה בנאשם ובמשפחתו בעקבות הרשעתו, לרבות הניסיון האובדני אותו ביצע, הליך הגירושין אותו עבר ומצבו הכלכלי הקשה ואת התרשמותו של שירות המבחן כי הנאשם משקיע מאמצים רבים בהחזרת חובותיו.

16. איני מתעלם מהתרשמות שירות המבחן כי הנאשם מצוי במשבר מתמשך מזה מספר שנים וכי ענישה של מאסר בפועל עלולה להוות גורם מדרדר ליציבות הרגשית והתעסוקתית שלו וכן לחשוף אותו להתנהגות ואורח חיים עברייני. אולם לנוכח חומרת מעשיו של הנאשם והיקף המרמה, ובשים לב לאינטרס הציבורי ולעקרון ההלימה, לא ניתן להסתפק בעונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

17. לנוכח זאת הגעתי למסקנה כי עתירת המאשימה מאוזנת ולוקחת בחשבון את כלל השיקולים ואכן יש למקם

את הנאשם מתחת לאמצע המתחם, אולם לא בתחתיתו.

18. אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 16 חודשי מאסר בפועל.
- ב. מאסר על תנאי בן 8 חודשים והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירה שיש בה משום שליחת יד ברכוש הזולת או עבירת מרמה.
- ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.8.2020 ובכל ראשון לחודש עוקב.
היה ואחד מהתשלומים לא ישולם במועדו, תעמוד כל היתרה לפירעון מיידי.
- ד. פיצוי למתלוננת בסך 7,000 ₪ אשר ישולמו ב-7 תשלומים חודשיים שווים ורצופים כאשר הראשון הוא ביום 1.1.2020 ובכל ראשון לחודש עוקב.

תשומת לב שב"ס - הערת שירות המבחן באשר למצבו הנפשי של הנאשם והצורך בהשגחה עליו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, ד' כסלו תש"פ, 02 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.